

Fiche 1: Herziening IORP-richtlijn

1. Algemene gegevens

Titel voorstel

Richtlijn van het Europees Parlement en van de Raad betreffende de werkzaamheden van en het toezicht op instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening (herzien)

Datum ontvangst Commissiedocument

27/03/2014

Nr. Commissiedocument

COM(2014) 167

Prelex

http://eur-lex.europa.eu/search.html?instInvStatus=ALL&or0=DTT%3DPC,DTT%3DDC&DTN=0167&DTA=2014&qid=1397810606221&DTC=false&DTS_DOM=ALL&type=advanced&DTS=5&SUBDOM_INIT=ALL_ALL&DTS_SUBDOM=ALL_ALL

Nr. Impact Assessment Commissie en Opinie Impact Assessment Board

http://ec.europa.eu/internal_market/pensions/docs/directive/140327_summary-impact-assessment_en.pdf

http://ec.europa.eu/internal_market/pensions/docs/directive/140327_impact-assessment-part-1_en.pdf

http://ec.europa.eu/internal_market/pensions/docs/directive/140327_impact-assessment-part-2_en.pdf

Behandelingstraject Raad

Ecofin

Eerstverantwoordelijk ministerie

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, in samenwerking met het Ministerie van Financiën.

Rechtsbasis, besluitvormingsprocedure Raad, rol Europees Parlement, gedelegeerde en/of uitvoeringshandelingen

a) *Rechtsbasis*

Artikelen 53, 62 and 114(1) VWEU).

b) *Besluitvormingsprocedure Raad en rol Europees Parlement*

Gewone wetgevingsprocedure; gekwalificeerde meerderheid in de Raad en medebeslissing Europees Parlement.

c) *Gedelegeerde en/of uitvoeringshandelingen*

Artikelen 24, 30 en 54

2. Samenvatting BNC-fiche

- *Korte inhoud voorstel*

Het betreft hier een aanpassing van de bestaande richtlijn 2003/41/EC betreffende de werkzaamheden van en het toezicht op instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening (IORP¹). Deze richtlijn strekt ertoe om te komen tot een Europese interne markt voor bedrijfspensioenvoorziening. Met de nu voor liggende herziening beoogt de Commissie belemmeringen voor pensioenfondsen op de interne markt weg te nemen, de transparantie naar deelnemers en pensioengerechtigden te vergroten en de kwaliteit van bestuur van de fondsen te verbeteren. In de afgelopen periode zijn de plannen van de Commissie voor herziening van de IORP-richtlijn zeer omstrede geweest. Met name de oorspronkelijk voorziene solvabiliteitseisen hadden voor de Nederlandse pensioenfondsen tot grote kostenstijgingen kunnen leiden. Mede dankzij Nederlandse interventies heeft de Commissie besloten de reikwijdte van het voorstel te beperken tot governance en informatievoorziening. Nederland kan hiermee instemmen.

- *Bevoegdheidsvaststelling en subsidiariteits- en proportionaliteitsoordeel*

Subsidiariteit: positief

Proportionaliteit: positief, met kanttekeningen

- *Implicaties/risico's/kansen*

Het voorstel is met name van belang voor lidstaten die nog bezig zijn kapitaal gedekte tweede pijler (bedrijfs) pensioenstelsels op te bouwen. Als die door dit voorstel robuuster van karakter worden is dat ook vanuit de Nederlandse optiek een goede zaak. Ook is Nederland gebaat bij stabiliteit in de pensioensector binnen Europa. Naar verwachting zal de invloed van dit voorstel op het Nederlandse pensioenstelsel beperkt zijn. Veel van de voorgestelde maatregelen op het gebied van governance en transparantie zijn in Nederland al staande praktijk. Wel zijn de voorstellen over

¹ Institutions for Occupational Retirement Provision

informatieverstrekking te gedetailleerd en uniform waardoor te weinig ruimte wordt geboden voor nationale invulling en het risico ontstaat dat de begrijpelijkheid negatief wordt beïnvloed. Ook dient er voor gewaakt te worden dat het voorstel geen instrument wordt voor verdergaand Europees ingrijpen in het Nederlandse pensioenstelsel. De afgrenzing van de bevoegdheden van de Europese toezichthouder verdient in dit verband de aandacht.

- *Nederlandse positie*

Nederland kan in grote lijnen instemmen met deze doelstellingen. Voorwaarden om ook daadwerkelijk in te kunnen stemmen met het voorstel zijn dat de uiteindelijke regels doelmatig en niet te gedetailleerd zijn en dat bij de verdere uitwerking voldoende rekening moet worden gehouden met de rol van sociale partners, met nationale verschillen en nationale verantwoordelijkheden.

3. Samenvatting voorstel

Inhoud voorstel

Het betreft hier een herziening van de pensioenfondsenrichtlijn 2003/41/EC, bedoeld om deze instellingen beter bestuurbaar en transparant te maken, hun grensoverschrijdende activiteiten te vergroten en zo de interne markt te versterken. Herziening van de bestaande richtlijn is volgens de Commissie nodig omdat gebleken is dat er behoefte bestaat aan betere normen voor governance. In reactie op de economische en financiële crisis dienen deelnemers beter beschermd te worden, terwijl overlappende verplichtingen en belastende grensoverschrijdende procedures moeten worden verminderd. Bovendien zou er in de EU sprake zijn van aanmerkelijke leemtes in de informatievoorziening aan deelnemers en pensioengerechtigden, over bijvoorbeeld de opgebouwde pensioenrechten en de garanties die deelnemers geboden worden. Dit voorstel beoogt geen nieuwe solvabiliteitsregels te introduceren. Daarvan is afgezien, mede naar aanleiding van een EIOPA²-studie waaruit bleek dat onvoldoende gezegd kon worden over de impact van zo'n maatregel.

In de bestaande IORP-richtlijn worden de kwantitatieve vereisten waaraan pensioenfondsen in Europa moeten voldoen in algemene termen weergegeven. Pensioenfondsen dienen voldoende kapitaal bezitten om aan hun verplichtingen te voldoen, er behoren regels te zijn voor het geval dat pensioenfondsen niet aan hun verplichtingen kunnen voldoen, er moet voldoende reservevorming plaatsvinden en er dienen regels te zijn voor de waardering van die reserves en voor prudente investeringen.

Teneinde de verdere ontwikkelingen van tweedepijler (bedrijfs) pensioenen³ te bevorderen wordt die bestaande richtlijn op een aantal terreinen uitgebreid:

² The European Insurance and Occupational Pensions Authority, de Europese toezichthouder op pensioenen

³ Tweedepijlerpensioen is arbeidsgerelateerd pensioen.

- Om de mogelijkheden voor pensioenfondsen om grensoverschrijdend actief te zijn te verbeteren, wordt het lidstaten niet langer toegestaan extra beperkingen te stellen bij investeringsregels voor grensoverschrijdend actieve fondsen.
 - Ten aanzien van de governance worden algemene regels gesteld voor het management van pensioenfondsen, risicomanagementsystemen, accounting, risico-evaluaties en verslaglegging.
 - Richting deelnemers in pensioenregelingen wordt aangegeven welke informatie aan hen dient te worden verstrekt. Het betreft hier een gedetailleerde omschrijving van de gegevens die – in een pensioenoverzicht - aan rechthebbenden moeten worden verstrekt over de kernelementen van de pensioenregeling, aanspraken, garanties, pensioenprojecties en investeringsbeleid.
 - In het kader van het toezicht op pensioenfondsen worden doelstellingen, het toezichtproces en de inlichtingenverplichtingen richting overheden vastgelegd.
- *Impact assessment Commissie*
Er ligt geen afgeronde impact-assessment. Een impact-assessment-rapport is op 4 september 2013 voorgelegd aan de Impact Assessment Board. Naar aanleiding van opmerkingen van de Board is het voorstel op enkele punten aangepast, en vervolgens (16 oktober 2013) opnieuw voorgelegd. Op 6 november verklaarde de Board hierover geen positief oordeel te kunnen afgeven.

4. Bevoegdheidsvaststelling en subsidiariteits- en proportionaliteitsoordeel

a) Bevoegdheid

De Commissie voert als basis voor de herziene richtlijn aan de artikelen 53, 62 en 114(1) VWEU. Nederland kan zich vinden in deze rechtsgrondslag.

b) Subsidiariteits- en proportionaliteitsoordeel

Het voorstel strekt ertoe om basisvoorwaarden die gelden voor tweede pijler pensioenfondsen in Europa te verhelderen en aan te scherpen. Dit vanuit een oogpunt van bescherming van deelnemers en pensioengerechtigden, het scheppen van een gelijk speelveld voor pensioenfondsen binnen Europa en vanuit een oogpunt van het bevorderen van een stabielere pensioensituatie in Europa. Het wegnemen van belemmeringen voor grensoverschrijdende activiteiten, het creëren van EU-brede consumentenbescherming en de regulering van financiële dienstverlening zijn onderwerpen die op Europees niveau moeten worden geregeld. De verantwoordelijkheid voor de inrichting van de pensioenstelsels blijft bij de lidstaten. Het voorstel grijpt niet in op het nationale sociale beleid, de arbeidsvoorwaarden of de fiscaliteit. Het subsidiariteitsoordeel luidt daarom positief.

De voorgestelde regels betreffen minimumstandaarden en zijn zodanig vormgegeven dat zij de ruimte laten voor verschillende pensioenmodellen, en laten daarmee voldoende ruimte voor de lidstaten om al dan niet voor een tweede pijler pensioenstelsel te kiezen en dat naar eigen inzicht in te richten. Het voorliggende voorstel bevat over het algemeen geen punten waarop vanuit Europa te diep wordt ingegrepen op nationale afspraken of regelingen. Daarbij passen echter wel enkele kanttekeningen. Op het onderdeel informatieverstrekking is in enkele gevallen sprake van een te grote mate van gedetailleerdheid en uniformiteit. Vanuit de Nederlandse optiek zijn ter zake enkele aanpassingen nodig. Onder voorbehoud van deze kanttekeningen luidt het proportionaliteitsoordeel derhalve positief.

c) *Nederlands oordeel over de voorstellen op het gebied van gedelegeerde en/of uitvoeringshandelingen*

Het voorstel verschaft de Commissie in artikel 54 de bevoegdheid om met gedelegeerde wetgeving te komen met betrekking tot het zogenaamde pension benefit statement. Daarmee wordt dit instrument een uniform document. Dit biedt te weinig ruimte voor nationale invulling en om rekening te houden met de informatiebehoeften van de deelnemer. Ook vormt dit mogelijk een belemmering voor gelaagd en digitaal communiceren. Daarnaast bevat het voorstel in artikel 24 de bevoegdheid voor de Commissie om met gedelegeerde wetgeving te komen met betrekking tot het beloningsbeleid en in artikel 30 met betrekking tot de risico-evaluatie. De mate van vrijheid en het detailniveau waarop de Commissie voor deze terreinen met gedelegeerde wetgeving kan komen is volgens Nederland te ruim. Nederland streeft er naar om een uiteindelijke tekst voor een richtlijn te hebben welke aansluit bij goed functionerende nationale praktijken.

5. Financiële implicaties, gevolgen voor regeldruk en administratieve lasten

a) *Consequenties EU-begroting*

0,37 miljoen per jaar; dit wordt ingepast in het bestaande budget van EIOPA.

b) *Financiële consequenties (incl. personele) voor rijksoverheid en/ of decentrale overheden*

De nationale toezichthouders in de lidstaten dragen tezamen 0,554 miljoen per jaar bij (volgens het financieringsmechanisme van EIOPA is gebruikelijk dat de kosten voor 40% door de EU-begroting worden gedragen en voor 60% door nationale toezichthouders)

c) *Financiële consequenties (incl. personele) voor bedrijfsleven en burger*

Mogelijk informatie- en implementatiekosten voor pensioenfondsen; zie punt 5d

d) Gevolgen voor regeldruk/administratieve lasten voor rijksoverheid, decentrale overheden, bedrijfsleven en burger

Het voorstel bevat op het gebied van voorlichting aan de pensioendeelnemers enkele bepalingen, die ertoe kunnen leiden dat hen meer informatie zou moeten worden verstrekt, dan tot nu toe het geval is. Zeker is dit overigens nog niet. Bij de onderhandelingen in de raads werkgroepen zal Nederland zich er voor inzetten, dat de informatieverstrekking richting deelnemers in de praktijk zodanig wordt ingericht dat de benodigde informatie hen ter beschikking wordt gesteld zonder dat dit tot extra administratieve lasten leidt. De bepalingen op het gebied van governance leiden waarschijnlijk tot beperkte implementatiekosten voor pensioenfondsen omdat de hiertoe gestelde regels in grote mate aansluiten op bestaande Nederlandse regelgeving.

6. Implicaties juridisch

a) Consequenties voor nationale en decentrale regelgeving en/of sanctionering beleid (inclusief toepassing van de lex silencio positivo)

Implementatie van het voorstel lijkt thans niet te hoeven leiden tot grote aanpassing van het Nederlandse wettelijke kader op het gebied van governance. Het onderdeel informatieverstrekking kan leiden tot aanpassing van de informatiebepalingen in de Pensioenwet en de Wet verplichte beroepspensioenregeling. Op verzoek⁴ van de Kamer worden hieronder de concrete gevolgen voor het wetsvoorstel pensioencommunicatie weergegeven.

De herziening van de IORP bevat net als het wetsvoorstel pensioencommunicatie algemene normen voor pensioencommunicatie zoals dat de informatie duidelijk en begrijpelijk moet zijn. De doelen van de Europese Commissie en het Nederlandse wetsvoorstel sluiten daarmee in grote lijnen op elkaar aan. Op één punt lopen deze uiteen: het richtlijnvoorstel hanteert het begrip 'niet misleidend', terwijl in het wetsvoorstel bewust gekozen is voor de term 'evenwichtig'. Omdat Nederland ervan uitgaat dat de lading van beide begrippen elkaar dekt heeft dit geen gevolgen voor het wetsvoorstel. Een belangrijke algemene norm uit het wetsvoorstel ontbreekt echter in het richtlijnvoorstel, namelijk het aansluiten bij de informatiebehoefte van de deelnemer. De richtlijn belemmert echter niet dat Nederland dit in het wetsvoorstel opneemt.

Het richtlijnvoorstel besteedt net als het wetsvoorstel ook aandacht aan digitalisering:

- algemene informatie over de pensioenregeling moet op een website worden gepubliceerd;
- het zogenaamde Pensioen Benefit Statement (PBS, zie hieronder) mag door middel van een website worden verstrekt. Personen die een schriftelijke versie willen, moeten deze kostenloos kunnen verkrijgen.

⁴ Dit verzoek werd door Dhr. Omtzigt tijdens het AO Pensioenen van 16 april j.l. gedaan.

Dit sluit aan bij het wetsvoorstel. Het richtlijn besteedt echter geen aandacht aan het belang van gelaagd communiceren. Gelaagd communiceren maakt het mogelijk de belangrijkste informatie in de eerste laag op te nemen en meer gedetailleerde informatie in de tweede en derde laag. Dit maakt de informatie toegankelijker en dit sluit aan bij digitale informatieverstrekking.

Het belangrijkste onderdeel van de herziening van de IORP-richtlijn - voor zover het gaat om pensioencommunicatie - betreft de introductie van het zogenaamde Pension Benefit Statement (PBS). Het PBS moet net als het Nederlandse Uniforme Pensioen Overzicht (UPO), jaarlijks verstrekt worden. De inhoud van het PBS is echter ruimer. Zo dient in het PBS het volgende te worden opgenomen:

- persoonlijke informatie, zowel over het opgebouwde als het te bereiken pensioen op de AOW-leeftijd, twee jaar voor deze leeftijd en twee jaar daarna. In het wetsvoorstel pensioencommunicatie is het te bereiken pensioen niet in het UPO maar in het pensioenregister opgenomen.
- algemene informatie over de pensioenregeling, risico's, garanties, kosten, beleggingsrisico voor zover het DC-regelingen⁵ betreft en kortingen en indexaties in het verleden. Deze algemene informatie is in het wetsvoorstel pensioencommunicatie opgenomen in de pensioen 1-2-3 (de nieuwe startbrief) en op de website van de pensioenuitvoerder.

Wanneer het voorstel ongewijzigd wordt aangenomen zou dit betekenen dat het te bereiken pensioen gehandhaafd moet worden op het UPO en dat het UPO en Pensioen 1-2-3 gezamenlijk jaarlijks verstrekt moeten worden in één geïntegreerd document.

b) Voorgestelde implementatietermijn (bij richtlijnen), dan wel voorgestelde datum inwerkingtreding (bij verordeningen en beschikkingen) met commentaar t.a.v. haalbaarheid

De richtlijn zal inwerkingtreden op datum van publicatie. Een aantal artikelen zal gelden vanaf 1 januari 2017. Nederland kan hiermee instemmen.

c) Wenselijkheid evaluatie-/horizonbepaling

De Commissie zal de richtlijn vier jaar na inwerkingtreding evalueren en hierover aan het EP en de Raad rapporteren.

7. Implicaties voor uitvoering en handhaving

a) Uitvoerbaarheid

De meeste bepalingen uit de richtlijn zijn goed uitvoerbaar, omdat het Nederlandse pensioenstelsel zodanig is ingericht dat reeds aan de vereisten van het richtlijnvoorstel wordt

⁵ Defined Contribution Regelingen

voldaan. Wel verdient de mate van gedetailleerdheid van de voorschriften voor informatievoorziening de aandacht. Dit zal in de onderhandelingen worden ingebracht.

b) *Handhaafbaarheid*

n.v.t.

8. Implicaties voor ontwikkelingslanden

geen

9. Nederlandse positie

In de afgelopen periode zijn de plannen van de Commissie voor herziening van de IORP-richtlijn zeer omstreden geweest. Oorspronkelijk was de Commissie van plan te komen met een verdergaande richtlijn, die ernaar zou streven om door het gelijktrekken van kapitaalseisen een gelijk speelveld te creëren tussen pensioenfondsen en pensioenverzekeraars in de tweede pijler. Een dergelijk streven zou zich ten onrechte kunnen vertalen in het definiëren van de pensioenregelingen die pensioenfondsen uitvoeren en als eenzelfde product als de pensioenregelingen die verzekeraars uitvoeren. In dat kader zouden ook de solvabiliteitseisen die gelden voor pensioenfondsen gelijk moeten worden getrokken met die van pensioenverzekeraars, zoals die zijn vormgegeven in de Solvency II Richtlijn. Nederland heeft zich, samen met enkele andere lidstaten met ontwikkelde tweedepijlerstelsels waarin pensioenfondsen een pregnante rol innemen (VK, IE, DUI) tegen deze plannen verzet. Ten principale omdat pensioenregelingen die door pensioenfondsen worden uitgevoerd wezenlijk anders van karakter zijn dan pensioenregelingen die door verzekeraars worden uitgevoerd. Door die verschillen in karakter niet te erkennen in de inrichting van solvabiliteitseisen, zou de toepassing van deze eisen kunnen leiden tot zeer grote kostenstijgingen voor de bestaande pensioenregelingen die door pensioenfondsen worden uitgevoerd.

Mede door deze interventies is de Commissie tot de conclusie gekomen dat de oorspronkelijke plannen een stap te ver waren. In het voorstel dat nu voorligt beperkt de Commissie zich meer tot het verhelderen en specificeren van de algemene principes inzake governance, risicomanagement en transparantie die aan de uitvoering van tweedepijlerpensioenregelingen door pensioenfondsen in Europa ten grondslag zouden moeten liggen. Dit is met name van belang voor lidstaten die nu nog slechts beperkte tweedepijlerstelsels kennen, maar die deze wel verder willen uitbouwen. Ook zouden deze algemene regels het gemakkelijk moeten maken voor pensioenfondsen om grensoverschrijdend actief te zijn.

Met de algemene uitgangspunten van dit voorstel kan Nederland instemmen. De maatregelen zijn overigens ook voor een deel gemodelleerd naar Nederlands voorbeeld, en het bestaande Nederlandse stelsel is dan ook in grote mate in lijn met wat hier wordt voorgesteld. Wel zijn er enkele punten

waarop vanuit Nederlandse optiek aanpassingen nodig zijn. Op het punt van de informatieverstrekking is Nederland van oordeel dat de eisen die daaraan gesteld worden op enkele punten te gedetailleerd zijn en te uniform voorgeschreven, hetgeen zou kunnen leiden tot extra administratieve lasten (aanpassing van de pensioenoverzichten). De pensioencommunicatie dient aan te sluiten op de informatiebehoefte van de deelnemer. Een grotere mate van gedetailleerdheid zal de begrijpelijkheid van pensioenoverzichten voor de burger negatief beïnvloeden. De richtlijn zou daarnaast ook aandacht moeten besteden aan het gelaagd en meer digitaal communiceren. Dit maakt het mogelijk de belangrijkste informatie in de eerste laag op te nemen en meer gedetailleerde informatie in de tweede en derde laag. Daarnaast zijn de mate van vrijheid en het detailniveau van de gedelegeerde bevoegdheden voor de Commissie voor de onderdelen beloningsbeleid en risico-evaluatie volgens Nederland te ruim.

Nederland zal deze punten inbrengen in de onderhandelingen in de Raadswerkgroepen. Daarbij zal aansluiting worden gezocht bij de uitgangspunten van het wetsvoorstel pensioencommunicatie, zodat de herziening van de richtlijn de doelen van het wetsvoorstel niet in de weg zit. Bij de verdere behandeling van het voorstel zal Nederland nauw optrekken met andere lidstaten, die vergelijkbare collectieve pensioenregelingen kennen. Het Nederlandse uiteindelijke eindoordeel over de richtlijn zal afhangen van de mate waarin met de Nederlandse punten rekening gehouden gaat worden. IJkpunten van Nederland daarbij zijn ten principale dat de uiteindelijke regels doelmatig en niet te gedetailleerd zijn en dat bij de verdere uitwerking voldoende rekening moet worden gehouden met de rol van sociale partners, met nationale verschillen en nationale verantwoordelijkheden.

Conform de Nederlandse inzet zoals vermeld in de subsidiariteitsexercitie, heeft Nederland zich ingezet om deze herziening van de IORP-richtlijn te beïnvloeden. Nederland is het herzieningstraject kritisch blijven volgen en heeft ervoor gewaakt dat het voorstel niet raakt aan de inhoud van pensioenregelingen.

Fiche 2: Mededeling Langetermijnfinanciering van de Europese economie

1. Algemene gegevens

Titel voorstel

Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad over langetermijnfinanciering van de Europese economie

Datum ontvangst Commissiedocument

27 maart 2014

Nr. Commissiedocument

COM(2014) 168

Pre-lex

http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=nl&DosId=1041850

Nr. impact assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board

-

Behandelingstraject Raad

Ecofin Raad

Eerstverantwoordelijk ministerie

Ministerie van Financiën in nauwe samenwerking met het ministerie van Economische Zaken

2. Essentie voorstel

Naar aanleiding van de publicatie van het groenboek 'Langetermijnfinanciering van de Europese economie' in het voorjaar van 2013 heeft in de zomer van dat jaar een brede consultatie plaatsgevonden. De Commissie schreef het groenboek naar aanleiding van het door haar gepercipieerde tekort aan langetermijnfinancieringsmogelijkheden in de Unie. Investeringsmogelijkheden in bijvoorbeeld onderzoek en ontwikkeling, infrastructuur, technologie en het MKB zijn volgens de Commissie cruciaal voor het stimuleren van economische groei, doordat zij bijdragen aan hogere productiviteit en innovatie. Het groenboek en de nu gepubliceerde mededeling onderzoeken o.a. mogelijkheden om besparingen effectiever in te zetten voor het doen van deze investeringen.

In de mededeling doet de Commissie verdere voorstellen om de in het groenboek genoemde maatregelen verder uit te werken. In de meeste gevallen hebben die voorstellen de vorm van nader onderzoek, waarmee in kaart kan worden gebracht welke invloed bestaande regelgeving en nieuwe maatregelen hebben op de efficiënte allocatie van langetermijnfinanciering. De voorstellen zijn in vijf thema's onder te verdelen.

1. De capaciteit van financiële instellingen om langetermijnfinanciering te verschaffen

De EU-regelgeving voor financiële instellingen heeft primair tot doel de stabiliteit en solvabiliteit van financiële instellingen te waarborgen. Deze kan daarmee echter ook invloed hebben op de allocatie van financiering.

- Voor banken wordt de komende jaren het kapitaaleisenraamwerk (CRD-IV/CRR) gefaseerd geïmplementeerd. Volgens de Commissie dient hierbij een goede balans te worden gevonden tussen de implementatie van nieuwe liquiditeitseisen en het opleggen van restricties die looptijdtransformatie ten behoeve van langetermijnfinanciering ontmoedigen. De CRR¹ biedt hiervoor mogelijkheden ten aanzien van de *Liquidity coverage ratio* (door deze gefaseerd te implementeren) en de *Net stable funding ratio* (door een lange observatieperiode in acht te nemen). De Commissie brengt hierover rapporten uit in 2014 en 2015.
- Voor verzekeraars zullen met de invoering van Solvency II per 2016 enkele investeringsobstakels worden weggenomen. Het betreft vooral regels voor de behandeling van minder liquide activa. De Commissie heeft eerder EIOPA² gevraagd te kijken of deze regelgeving aanpassing behoeft om, bij een gelijkblijvende behandeling van de risico's voortvloeiend uit lange termijn investeringen, deze investeringen aantrekkelijker te maken. EIOPA beval in haar onderzoek onder andere aan te differentiëren tussen securitisaties met hoog en laag risico en daar verschillende risicogewichten aan te koppelen in het toezichtraamwerk.³ De Commissie stelt voor in de Delegated Acts van Solvency II aandacht te besteden aan deze aanbeveling.
- Onlangs is een voorstel voor herziening van de IORP richtlijn gepubliceerd. Dit Europese minimumtoezichtkader voor pensioenfondsen zou hen volgens de Commissie moeten stimuleren om meer op lange termijn te investeren. Daarnaast ziet de Commissie een grote rol voor "persoonlijke pensioenproducten", een nog te ontwikkelen type pensioenproducten dat gestimuleerd zou moeten worden met een Europees toezichtraamwerk. Daartoe wordt later dit jaar een adviesaanvraag gepubliceerd.

¹ De Capital Requirements Regulation (CRR) bevat de geharmoniseerde eisen van het CRD-IV-pakket.

² De European Insurance and Occupational Pensions Authority (EIOPA) is de Europese autoriteit voor de verzekeraars- en pensioenfondsensector.

³ In securitisaties worden verschillende activa (zoals leningen en obligaties) gebundeld en getrancheerd, waarna zij kunnen worden doorverkocht.

2. De capaciteit van financiële markten om langetermijnfinanciering te verschaffen

Kapitaalmarkten zijn in Europa nog relatief onderontwikkeld als financieringskanaal, zo stelt de Commissie. De Commissie wil dat zij een beter alternatief voor banken gaan vormen.

- Europese aandelen- en obligatiemarkten zijn gefragmenteerd en weinig aantrekkelijk voor MKB en middelgrote bedrijven, zo stelt de Commissie. Nieuwe regelgeving in het kader van MiFID II moet ervoor zorgen dat administratieve lasten voor kapitaal ophalende bedrijven beperkt worden en de beleggersbescherming wordt verbeterd. De Commissie zal onderzoeken of verdere maatregelen nodig zijn om de ontwikkeling van een secundaire markt voor bedrijfsobligaties te bevorderen, de (gewijzigde) Prospectus-richtlijn evalueren en bekijken of wenselijk is dat UCITS-fondsen kunnen investeren in op MKB-groeimarkten genoteerde liquide effecten. Verder wordt in het kader van de voorstellen van de Commissie inzake *European long-term investment funds* (ELTIFs) gesproken over de mogelijkheid dat dergelijke fondsen kunnen investeren in genoteerde MKB's.
- Het gebruik van securitisaties zou bevorderd kunnen worden door te kijken of prudentiële regelgeving een beter onderscheid kan maken tussen verschillende risicocategorieën.
- De Commissie ziet gedekte obligaties als een veilig en efficiënt financieringsmiddel. Commissieonderzoek moet uitwijzen of het gebruik gestimuleerd zou kunnen worden door relevante regelgeving binnen de EU te harmoniseren. Ook zal zij de baten van de introductie van een apart EU-raamwerk voor gedekte obligaties onderzoeken.
- Private placements zijn onderhands geplaatste financiële instrumenten, zoals obligaties of aandelen. Zij zouden alternatieven voor bankleningen en bedrijfsobligaties kunnen vormen, aldus de mededeling. In enkele lidstaten worden deze vormen van financiering gebruikt. De Commissie stelt dat de verdere ontwikkeling hiervan op een Europees niveau belemmerd wordt door gebrek aan standaardisering en kredietinformatie van de uitgever, en gebrek aan een liquide secundaire markt. Om belemmeringen te overbruggen stelt de Commissie voor *best practices* in kaart te brengen en op basis daarvan aanbevelingen voor het opzetten van deze markten te doen.

3. Publieke financieringsbronnen/initiatieven

- Publieke investeringsbanken zouden zich volgens de Commissie meer moeten richten op projecten waar zij een duidelijke toegevoegde waarde hebben.
- De Commissie zal ook onderzoeken of en hoe nationale exportkredietinstellingen beter kunnen samenwerken.
- Investeringsplannen in infrastructuur wil de Commissie bevorderen door te onderzoeken of kapitaal efficiënter aangetrokken kan worden door investeringsplannen en kredietstatistieken centraal te publiceren.

- De Commissie kondigt aan eind 2014 een studie uit te voeren naar mogelijk marktfalen in het internationale verkeer van private besparingen en de voor- en nadelen van de introductie van consumentenspaarrekeningen waarvan het rendement en het tegoed door de EU gegarandeerd worden.

4. *De toegang van midden- en kleinbedrijf tot financiering*

Het MKB is traditioneel afhankelijk van bankfinanciering. Volgens de Commissie komt dat onder andere door het gebrek aan betrouwbare kredietinformatie over het MKB.

- De Commissie zal dit jaar in kaart brengen of en hoe nationale en Europese regelgeving de beschikbaarheid van MKB-kredietinformatie beïnvloedt, met als doel de vergelijkbaarheid van MKB-data in de EU te vergroten.
- Ook wil de Commissie een dialoog tussen banken en MKB opzetten om zo de kwaliteit van de MKB-kredietaanvragen te vergroten.

5. *Sectoroverschrijdende factoren die besparingen en financiering stimuleren*

Naast beleid dat gericht is op het vergroten van langetermijnfinanciering via specifieke financieringskanalen, doet de Commissie ook enkele generieke beleidsvoorstellen. Juiste aanpassingen in het belastingstelsel, accounting principes en corporate governance regelingen zouden het financieringsproces efficiënter en effectiever kunnen maken, zo stelt de Commissie.

- De Commissie heeft een revisie van de richtlijn aandeelhoudersrechten gepubliceerd met het doel om de lange termijn belangen van investeerders, beleggingsbeheerders en bedrijven beter met elkaar in lijn te brengen.⁴ Ook zal de Commissie onderzoeken of eigenaarschap en betrokkenheid van werknemers bij het bestuur van bedrijven gestimuleerd kan worden. Daarnaast heeft de Commissie een Aanbeveling gepubliceerd met het oog op het verbeteren van de kwaliteit van corporate governance rapportage⁵, een rapport over het creëren van prikkels voor beleggers om in hun beleggingsbeleid meer rekening te houden met milieu- en sociale aspecten, en een studie over de relatie tussen fiduciaire plichten en duurzaamheid.
- Ten aanzien van accounting standaarden zal de Commissie bezien of het gebruik van *fair value accounting* in IFRS geëigend is.⁶ Ook zal de Commissie een voorstel consulteren voor de introductie van versimpelde accounting standaarden voor niet-beursgenoteerd MKB.
- Juridisch en belastingklimaat: In het Europees semester zal de Commissie lidstaten indien relevant aanbevelingen doen voor het creëren van stimulansen voor investeringen met eigen vermogen. Ook zal de Commissie monitoren in hoeverre lidstaten haar Aanbeveling van maart 2014 voor de versoepeling van faillissementswetgeving voor bedrijven implementeren. Tot slot zal komend jaar een rapport gepubliceerd worden over de rechten van derde partijen in faillissementswetgeving.

⁴ Zie COM(2014)213.

⁵ Zie COM(2014)2165.

⁶ IFRS betreft de International Financial Reporting Standards, de in de EU toegepaste accountingstandaard.

3. Wat is de Nederlandse grondhouding ten aanzien van de bevoegdheidsvaststelling, subsidiariteit en proportionaliteit van deze mededeling en de eventueel daarin aangekondigde concrete wet- en regelgeving? Hoe schat Nederland de financiële gevolgen in, alsmede de gevolgen op het gebied van regeldruk en administratieve lasten?

Bevoegdheid

In de mededeling worden geen concrete beleidsvoorstellen voorgelegd aan de lidstaten. De Commissie doet voorstellen voor nader onderzoek, het voeren van dialogen tussen bij financiering betrokken partijen en geeft de lidstaten enkele beleidsoverwegingen ten aanzien van langetermijnfinanciering mee. Alleen het voorstel van de Commissie om de richtlijn aandeelhoudersrechten te herzien betreft een concreet beleidsvoorstel. Het kabinet komt hiervoor met een apart BNC-fiche.

Een deel van de onderzoeksplannen heeft betrekking op bestaande EU-wetgeving voor de financiële sector; de EU is daartoe bevoegd uit het oogpunt van de interne markt. Het kabinet kan dan ook stellen dat de Commissie bevoegd is om deze voorstellen te doen. Een uitzondering vormt het Commissievoorstel voor door de EU gegarandeerde spaarrekeningen. Hier wordt verder op ingegaan onder 'Nederlandse positie'.

Subsidiariteit

De Nederlandse grondhouding t.a.v. subsidiariteit is overwegend positief. De mededeling van de Commissie beperkt zich tot onderzoek (onder andere naar best practices) en enkele andere niet-dwingende initiatieven. Daarbij richten de meeste (onderzoeks)voorstellen van de Commissie zich op het wegnemen van mogelijke belemmeringen voor de efficiënte allocatie van kapitaal in Europese regelgeving. Gezien de grote verschillen in grootte en aard van de financieringsproblematiek tussen lidstaten, is Nederland wel van mening dat lidstaten verdere maatregelen op nationaal niveau dienen te nemen. Nadere uitwerking van de voorstellen wordt door het kabinet daarom kritisch gevolgd.

Proportionaliteit

De proportionaliteit van de in de mededeling voorgestelde maatregelen is niet in alle gevallen even gemakkelijk in te schatten, omdat de problematiek in de EU door de Commissie vooralsnog onvoldoende in kaart is gebracht. Het kabinet vindt dat de Commissie de onderliggende problematiek beter in kaart moet brengen en daarbij oog moet hebben voor regionale verschillen. Op deze wijze kan een meer gerichte beleidsrespons worden ontwikkeld en kunnen mogelijke belemmeringen voor de allocatie van langetermijnfinanciering effectief worden aangepakt.

Omdat de mededeling zich echter beperkt tot het uitvoeren van onderzoeken en niet-bindende initiatieven, is de Nederlandse grondhouding ten aanzien van de proportionaliteit van de mededeling overwegend positief. Het kabinet vindt dat maatregelen op nationaal niveau dienen te worden genomen en de mededeling laat die ruimte.

Gevolgen voor financiën, regeldruk en administratieve lasten

De mededeling introduceert geen concrete beleidsvoorstellen en heeft daarom vooralsnog geen financiële gevolgen, of gevolgen voor regeldruk en administratieve lasten. Eventuele budgettaire gevolgen voor Nederland worden ingepast op de begroting van het beleidsverantwoordelijke departement, conform de regels van de budgetdiscipline. Nederland is van mening dat eventuele EU-middelen gevonden dienen te worden binnen de in de Raad afgesproken financiële kaders van de EU-begroting 2014-2020 en dat deze moeten passen bij een prudente ontwikkeling van de EU-jaarbegroting.

4. Nederlandse positie over de mededeling

Het kabinet is het eens met de Commissie dat investeringen een belangrijke voorwaarde voor economische groei zijn en dat vergroting van het (potentiële) aanbod aan langetermijnfinanciering goed is. Het kabinet steunt de inspanningen van de Commissie om mogelijke belemmeringen voor de efficiënte allocatie van kapitaal die voortvloeien uit Europese regelgeving in kaart te brengen en, indien mogelijk, weg te nemen. Op specifieke punten heeft het kabinet echter wel enige bezwaren.

De Commissie richt zich met het Long term financingtraject totnogtoe op een breed scala aan mogelijke maatregelen ter ondersteuning van de financieringsverlening. Dat is begrijpelijk, maar kent volgens het kabinet het risico dat in de brede discussie concrete acties uit het oog worden verloren. Temeer omdat het kabinet van mening is dat de onderliggende problematiek, zoals het onzekere economische klimaat en het gebrekkig functioneren van monetaire transmissiekanalen in sommige lidstaten, vooralsnog onvoldoende in kaart is gebracht. Het kabinet pleit er dan ook voor dat de Commissie zich op een klein aantal concrete maatregelen richt, waarvan het nut voor de efficiënte allocatie van kapitaal in de Unie op korte termijn evident is. In lijn met de kabinetsreactie op het groenboek pleit het kabinet hierbij specifiek voor:

- het stimuleren van mogelijkheden tot kredietverlening, door met behulp van securitisaties ruimte op de bankbalans te creëren,
- het creëren van toezichtraamwerken die op consistente wijze rationele investeringsprikkels bevorderen, en
- het stimuleren van een adequate behandeling van alternatieve financieringsbronnen, indien zij onder bestaande toezichtraamwerken vallen.

Met betrekking tot de verschillende in de mededeling behandelde onderwerpen is de Nederlandse positie als volgt:

1. *De capaciteit van financiële instellingen om langetermijnfinanciering te verschaffen*

- Banken: De mededeling stelt dat een goede balans moet worden gevonden tussen de implementatie van strengere liquiditeitseisen en het opleggen van restricties die looptijdtransformatie ten behoeve van langetermijnfinanciering ontmoedigen. Het kabinet erkent het belang van deze afweging en kan zich vinden in de door de Commissie voorgestelde acties. In het rapport dat ingaat op het effect van de liquiditeitseisen in de kapitaaleisenverordening op langetermijnfinanciering, zou naar de mening van het kabinet ook aandacht moeten worden besteed aan de behandeling van securitisaties. Door leningen op hun balans te securitiseren en te verkopen, kunnen banken ruimte op hun balans vrijspelen om nieuwe kredieten te verlenen.
- Verzekeraars: De Commissie geeft aan dat in nadere regelgeving (de gedelegeerde handeling) onder de richtlijn Solvency II rekening gehouden zal worden met de bevindingen uit het groenboek. Naar de mening van het kabinet lijkt de Europese Commissie hier op een goede wijze rekening mee te houden, gelet op aanpassingen die de Commissie heeft doorgevoerd in het concept van de gedelegeerde handeling. Zo zijn de kapitaaleisen op hoge kwaliteit gesecuritiseerde woninghypotheken fors verlaagd, waardoor deze beter aansluiten bij het feitelijke risicoprofiel van deze beleggingscategorie. Ook levert het onderpand bij MKB-leningen inmiddels een verlaging van de kapitaaleis van MKB-leningen op. Daarnaast is het beleggen in participaties van MKB-fondsen aantrekkelijker gemaakt. Tot slot is in een evaluatiebepaling opgenomen met het doel om binnen twee jaar na start van Solvabiliteit II te bezien of het nieuw te introduceren risicogeorïenteerde toezicht, aanpassingen behoeft om reden van eventueel hierdoor veroorzaakte ongewenste marktontwikkelingen.
- Pensioenfondsen: Het kabinet is van mening dat binnen het Nederlandse toezichtkader voldoende ruimte bestaat voor lange termijn investeringen. Mogelijk kan de herziene IORP richtlijn⁷ wel restricties ten aanzien van lange termijn investeringen in andere lidstaten wegnemen. Het kabinet vindt het nog onduidelijk wat de Commissie beoogt met haar voorstel voor *personal pension products*. Het is niet duidelijk welk probleem met dit voorstel wordt opgelost en verdere analyse is wenselijk. Bovendien waakt het kabinet ervoor dat met dit voorstel additionele complexiteit aan het pensioensysteem zal worden toegevoegd. Het kabinet zal dit voorstel dan ook nauwgezet volgen en haar twijfels overbrengen aan de Commissie.

⁷ Zie COM(2014)0091 (COD) en het separate fiche dat hierover gestuurd wordt.

2. De capaciteit van financiële markten om langetermijnfinanciering te verschaffen

- Aandelen- en obligatiemarkten: In de mededeling haalt de Commissie de in MiFID II opgenomen voorstellen aan voor gereguleerde multilaterale handelsplatformen voor de handel in MKB-financieringsinstrumenten, de zogenaamde MKB-groeimarkten. Het kabinet steunt deze voorstellen. Ook voorstellen om transparantie bij de handel in bedrijfsobligaties te bevorderen, zoals die al eerder zijn opgenomen in het politiek akkoord van MiFID II en MiFIR, kunnen op Nederlandse steun rekenen. Nederland zou deze voorstellen overigens ook willen toepassen op de handel in staatsobligaties. Ook steunt Nederland het voorstel van de Commissie om UCITS te laten investeren in liquide aandelen die zijn genoteerd op MKB-groeimarkten.

De aankondiging dat de Commissie de (gewijzigde) prospectusrichtlijn zal evalueren, neemt het kabinet voor kennisgeving aan.⁸ Hetzelfde geldt voor het Commissievoorstel voor *European long-term investment funds* (ELTIFs), waarover de onderhandelingen reeds zijn aangevangen. Het betreft investeringsfondsen ingericht voor het doen van lange termijn investeringen.

- Securitisaties: Het kabinet steunt het voornemen van de Commissie om het gebruik van securitisaties te bevorderen door verschillende risicocategorieën en - gewichten in de prudentiële toezichtraamwerken te introduceren. Daarbij dient zo veel mogelijk te worden voorkomen dat instrumenten als securitisaties (maar ook gedekte obligaties) in verschillende toezichtraamwerken verschillend worden behandeld. Dat kan immers de keuze van financiële instellingen voor een bepaalde wijze van financiering verstoren. Tot slot vindt het kabinet het van belang dat de Commissie verduidelijkt wat zij bedoelt met securitisaties van hoge kwaliteit. Het is daarbij van belang dat niet alleen naar de kwaliteit van de onderliggende activa van de securitisatie wordt gekeken, maar ook dat complexere producten strenger worden behandeld.
- Gedekte obligaties: Zoals opgemerkt in de "Kabinetsreactie groenboek Langetermijnfinanciering van de Europese economie", ziet Nederland harmonisatie van regelgeving op het gebied van gedekte obligaties niet als een topprioriteit. De markt lijkt niet gehinderd te worden door de bestaande nationale verschillen. Tegelijkertijd ziet het kabinet geen bezwaar tegen onderzoek van de Commissie op dit terrein. In een dergelijk onderzoek zou aangetoond moeten worden of er significante voordelen verbonden zijn aan harmonisatie en of harmonisatie haalbaar is, gezien de diversiteit aan gehanteerde structuren en onderpand in de EU. Ook dient het onderzoek expliciet aandacht te hebben voor het feit dat uitgifte van gedekte obligaties ertoe kan leiden een (te) groot gedeelte van de balans van een bank verpand wordt ('activabeklemming'). Overmatige activabeklemming kan immers de effectiviteit van bail-in in resolutiesituaties verkleinen.

⁸ Dit betreft de aankondiging van een evaluatie van de Prospectusrichtlijn en enkele in die richtlijn opgenomen voorschriften. Artikel 4 van de Prospectusrichtlijn voorziet reeds in die evaluatie.

- Private placements (onderhandse obligatieleningen): Het kabinet ziet geen bezwaar in het uitvoeren van een onderzoek naar private placementmarkten. Voor Nederland, waar op specifieke terreinen (zoals publiek-private infrastructuurinvesteringen) al een markt voor deze instrumenten bestaat, en de door de Commissie genoemde gebreken minder van toepassing zijn, is het onderzoek minder relevant. Hier zien we dat de markt zelf met Private Placement oplossingen komt.

3. *Publieke financieringsbronnen/initiatieven*

- Publieke investeringsbanken: Het kabinet deelt de analyse van de Commissie dat publieke investeringsbanken zich meer moeten onderscheiden ten opzichte van marktpartijen. Het kabinet zou daarnaast graag zien dat de Commissie zijn aanbeveling om de Europese Investeringsbank nauwer te laten samenwerken met nationale investeringsbanken, ook richt op nationale overheidsinstrumenten ter ondersteuning van investeringen. Dit alles vanzelfsprekend zonder het mededingingsbelang te miskennen. Het Europees Investeringsfonds levert een belangrijke bijdrage aan de Europese venture capital markt, onder meer door de joint venture met de Nederlandse overheid in het Dutch Venture Initiative. We zien verder dat de EIB in toenemende mate als lange termijn financier op de Nederlandse markt opereert.
- Infrastructuurfinanciering: In haar analyse ruimt de Commissie een grote rol in voor het EU Project Bond Initiative (PBI). De proeffase van het PBI is echter nog niet afgerond. Naar de mening van het kabinet dient er een gedegen evaluatie uitgevoerd te worden voor al dan niet verder zal worden gegaan met dit initiatief. Het kabinet ziet het risico dat dit initiatief tot marktverstoringen leidt wanneer het PBI wordt toegepast bij projecten met een laag risicoprofiel, waarvoor mogelijk wel private interesse bestaat.
- Exportkredieten: Het kabinet wacht met belangstelling het rapport van de Commissie af.
- Zoals eerder gesteld in de kabinetsreactie op het groenboek, is het kabinet geen voorstander van het Commissievoorstel om het potentieel van door de EU gegarandeerde consumentenspaarrekeningen te onderzoeken. Het kabinet is niet overtuigd dat grensoverschrijdend verkeer van besparingen door enig marktfalen wordt verstoord. Het is het kabinet dan ook niet duidelijk welk probleem met de introductie van deze spaarrekeningen zou worden opgelost. Bovendien kleven er grote nadelen aan dergelijke spaarregelingen:
 - Vanwege hun aantrekkelijke voorwaarden kunnen door de overheid of EU gegarandeerde spaarrekeningen besparingen wegtrekken van commerciële deposito's, wat tot een tekort aan financiering voor de bankensector kan leiden.
 - Het verschaffen van een gegarandeerd rendement op de spaarrekeningen vormt een risico voor de begroting van de overheden.
 - Bovendien zou de introductie van deze spaarrekeningen leiden tot nieuwe governance-vraagstukken: wie beheert deze rekeningen, over welk investeringsmandaat beschikt de beheerder, en hoe moet het opgehaalde kapitaal over de lidstaten worden verdeeld?

Het kabinet zal haar bezwaren op dit punt aan de Commissie doorgeven.

4. *De toegang van midden- en kleinbedrijf tot financiering*

Het kabinet kan zich vinden in de voorstellen van de Commissie om de dialoog tussen MKB en banken te continueren, uiteraard zonder het mededingingsbelang uit het oog te verliezen, en nader onderzoek naar de invloed van regelgeving op de beschikbaarheid van MKB-kredietinformatie uit te voeren.

5. *Sectoroverschrijdende factoren die besparingen en financiering stimuleren*

Corporate governance⁹

- Het kabinet heeft in reactie op het in het groenboek genoemde idee om de richtlijn aandeelhoudersrechten te herzien, eerder¹⁰ aangegeven dat de keuze om op lange termijn te investeren in eerste instantie aan de investeerder is, dat de relatie tussen vermogensbeheerder en investeerder verder wordt geregeld in Europese regelgeving als MiFID, AIFM en UCITS, en dat het kabinet geen noodzaak ziet om verdere Europese initiatieven op dit terrein te ontplooiën. Recent is hierover een Commissievoorstel verschenen; het kabinet zal hierop in een separaat BNC-fiche reageren.
- Het kabinet is geen voorstander van Europese initiatieven om aandeelhouderschap van werknemers te bevorderen. Er bestaan in Nederland geen juridische belemmeringen voor werknemers om aandeelhouder te worden. Nederland bevordert noch ontmoedigt actief het aandeelhouderschap of andere vormen van financiële deelname van werknemers.
- Het kabinet zal een separaat BNC-fiche opstellen voor de Commissieaanbeveling ten aanzien van corporate governance codes.

Accounting

- Het kabinet is niet geheel overtuigd van het nut van een aantal van de voornemens van de Europese Commissie op het gebied van de internationale boekhoudstandaarden (International Financial Reporting Standards – IFRS), zoals deze ontwikkeld worden door de International Accounting Standards Board (IASB). Zo verwacht het kabinet weinig nieuwe inzichten van een onderzoek naar de eventuele aanpassing van de net vernieuwde onderdelen van IFRS 9, een boekhoudstandaard voor de waardering van financiële instrumenten zoals aandelen, obligaties en derivaten. IFRS 9 is juist geïntroduceerd op verzoek van de G20 naar aanleiding van de

⁹ In het EU Actieplan vennootschapsrecht en corporate governance (COM(2012)740) zijn reeds voornemens van de Commissie op het gebied van corporate governance opgenomen. Hierop heeft het kabinet gereageerd in het BNC-fiche van 18 januari 2013 (Kamerstukken II 2012/13, 22 112, nr. 1550).

¹⁰ Het kabinet gaf dit aan in de reactie op het groenboek Langetermijnfinanciering van de Europese Commissie.

financiële crisis en zou naar de mening van het kabinet zo snel mogelijk ingevoerd moeten worden.

- Het kabinet kan zich wel vinden in het voorgenomen onderzoek van de Commissie de mogelijkheid te bieden aan niet-beursgenoteerde ondernemingen IFRS voor MKB toe te passen.

Juridische en belastingonderwerpen

- De Commissie geeft aan dat zij in het kader van het Europees Semester aandacht zal blijven besteden aan de fiscale behandeling van vreemd en eigen vermogen. Indien de fiscale behandeling van vreemd en eigen vermogen tot macro-economische onevenwichtigheden leidt, bieden de verordeningen ruimte voor aanbevelingen van de Commissie op dit terrein. Daarbij zij opgemerkt dat het aan de lidstaat is om al dan niet iets met een aanbeveling te doen. Daarnaast vindt Nederland (directe) belastingheffing een nationale aangelegenheid.
- Binnenkort zal het kabinet een BNC-fiche publiceren over de mededeling van de Commissie dat zij zal monitoren in hoeverre lidstaten haar Aanbeveling van maart 2014 voor de versoepeling van faillissementswetgeving voor bedrijven implementeren.
- Tot slot zal het kabinet met belangstelling kennis nemen van het rapport dat de Commissie komend jaar zal publiceren over de rechten van derde partijen in faillissementswetgeving.

Fiche 3: mededeling crowdfunding

1. Algemene gegevens

Titel voorstel

Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: ontsluiting van het potentieel van crowdfunding in de Europese Unie

Datum ontvangst Commissiedocument

27 maart 2014

Nr. Commissiedocument

COM (2014) 172

Pre-lex

http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=nl&DosId=1041851

Nr. impact assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board

Niet opgesteld

Behandelingstraject Raad

Ecofin Raad

Eerstverantwoordelijk ministerie

Ministerie van Financiën, in nauwe samenwerking met het Ministerie van Economische Zaken.

2. Essentie voorstel

In deze mededeling presenteert de Europese Commissie een onderzoeksagenda waarmee zij de eventuele behoefte en mogelijkheden voor ondersteuning van initiatieven op het gebied van crowdfunding in kaart wil brengen, alsmede het bestaande toezicht (al dan niet op basis van zelfregulering) en de regels die van toepassing zijn.

De Commissie ziet in crowdfunding een welkome aanvulling op de bestaande financieringsbronnen voor de economie. Daarnaast zijn veel crowdfundingacties grensoverschrijdend van karakter, hetgeen aanleiding vormt voor de Commissie om te onderzoeken of de interne markt optimaal functioneert.

Aanleiding voor deze mededeling is het *groenboek Langetermijnfinanciering van de Europese economie*, waarin de Commissie het stimuleren of bevorderen van "niet-traditionele bronnen van financiering [...] zoals crowdfunding", noemt als een mogelijke manier om het MKB te helpen fondsen aan te trekken. Deze mededeling bouwt hier op voort. Crowdfunding is een snel groeiende vorm van financiering. De Commissie stelt dat in 2012 in de EU ruim 470.000 projecten werden gefinancierd door middel van crowdfunding, waarbij een bedrag van in totaal €735 miljoen werd opgehaald. De Commissie voorziet een verdere groei in de komende jaren.

Crowdfunding kan worden gedefinieerd als een op het publiek gerichte openbare oproep, vaak via het internet, om fondsen voor een specifiek project bijeen te brengen. In de regel worden de fondsen bijeengebracht door een groot aantal deelnemers in de vorm van relatief kleine individuele bijdragen, maar er bestaan uitzonderingen. De Commissie onderscheidt drie soorten crowdfunding:

1. Bij *crowd sponsoring* wordt er geen financieel rendement aangeboden in ruil voor de bijdrage van de deelnemers. Het betreft hier over het algemeen donaties voor bijvoorbeeld een goed doel, of een bijdrage waarvoor de deelnemers in ruil een niet-financiële beloning krijgen (zoals het product dat met het opgehaalde geld is ontwikkeld en geproduceerd).
2. *Crowd investing* betreft crowd funding door middel van uitgifte van financiële instrumenten, zoals aandelen of obligaties.
3. Bij *crowd lending* worden projecten gefinancierd door leningen van de 'crowd'.

In de mededeling wordt het potentieel van crowdfunding als aanvulling op de traditionele vormen van financiering onderstreept, vooral voor innovatieve, creatieve en culturele projecten die vaak moeilijk toegang krijgen tot reguliere financiering, (bijvoorbeeld via een lening bij de bank).

Hoewel de Commissie op dit moment nog geen aanleiding ziet voor aanvullende EU regulering voor crowdfunding, zijn er uit de openbare consultatie in 2013 wel verschillende kwesties naar voren gekomen die de groei van crowdfunding kunnen belemmeren. Zo bestaat er op dit moment nog onduidelijkheid over wat de karakteristieken en de daaraan verbonden risico's voor de "crowd" (deelnemers) zijn van de verschillende vormen van crowdfunding en of bestaande regelgeving de belangen van deze groep voldoende beschermt, danwel dat een tekort aan toezicht of regels investeerders terughoudend maakt om te investeren. Daarnaast is de bescherming van het intellectuele eigendom van de projecten die via crowdfunding gefinancierd worden mogelijk niet altijd goed geregeld, en kunnen juridische onzekerheid, het risico op fraude en ook regelgeving in sommige gevallen een struikelblok vormen.

Uit de publieke consultatie is gebleken dat de interne markt voor crowdfunding mogelijk niet optimaal functioneert. Ondernemers zeggen terughoudend te zijn bij het opzetten van grensoverschrijdende

platforms vanwege, onder andere, onduidelijkheid over geldende regelgeving in andere lidstaten en de hoge kosten om een vergunning aan te vragen.

Om de markt beter in beeld te brengen, bovenstaande belemmeringen aan te pakken en crowdfunding in de EU verder te stimuleren, stelt de Commissie de volgende vervolgstappen voor:

- Ten eerste wil de Commissie een *expertgroep crowdfunding* oprichten met hierin vertegenwoordigers van de lidstaten en relevante stakeholders ter advisering van de Commissie over crowdfunding en daaraan verwante onderwerpen. Deze expertgroep kan de Commissie ook adviseren bij het ontwikkelen van verder beleid op dit terrein (zoals een kwaliteitslabel voor crowdfunding platforms).
- Er zullen daarnaast verschillende onderzoeken worden uitgevoerd om de markt beter in kaart te brengen:
 - De Commissie start een onderzoek naar de effectiviteit van zelfregulering binnen de crowdfunding sector. Specifiek zal er worden gekeken naar de maatregelen en beperkingen van de fraudeaanpak, de procedures met betrekking tot de klachtenafhandeling en de effectiviteit van een kwaliteitslabel voor crowdfunding platforms.
 - In 2014 komt de Commissie met resultaten van een onderzoek naar de effectiviteit van fiscale prikkels voor het stimuleren van onderzoek en ontwikkeling in de EU. In het onderzoek wordt in kaart gebracht hoe effectief de fiscale aftrekbaarheid van bepaalde financiële investeringen is (m.b.t. bijvoorbeeld startups of onderzoek- en ontwikkelingsinspanningen) voor de bevordering van onderzoek en ontwikkeling. Dit kan, volgens de Commissie, tevens meer inzicht verschaffen over de wijze waarop crowdfunding platforms kunnen worden gebruikt om onderzoek, ontwikkeling en innovatie te bevorderen.
- De Commissie zal de Europese markt voor crowdfunding blijvend monitoren en bekijken hoe nationale (wetgevings)initiatieven de sector en de interne markt beïnvloeden. De Commissie waarschuwt hierbij voor mogelijke rechtsonzekerheid in de interne markt als lidstaten verschillende initiatieven ontvouwen om de crowdfundingsector te reguleren. Aan de hand van informatie die lidstaten met de Commissie delen en het uitwisselen van *best practices* zal worden onderzocht of deze nationale benaderingen belemmeringen vormen voor de verdere groei van crowdfunding in de EU en of de Commissie aanbevelingen zal doen. Er zullen ook regelgevingworkshops worden georganiseerd om grensoverschrijdende risico's te bespreken.
- Tot slot wijst de Commissie op mogelijkheden om publieke financiering te koppelen aan met crowdfunding opgehaalde private financiering.

3. Wat is de Nederlandse grondhouding ten aanzien van de bevoegdheidsvaststelling, subsidiariteit en proportionaliteit van deze mededeling en de eventueel daarin aangekondigde concrete wet- en regelgeving? Hoe schat Nederland de financiële gevolgen in, alsmede de gevolgen op het gebied van regeldruk en administratieve lasten?

Bevoegdheidsvaststelling

De mededeling zelf bevat geen concrete wet- en regelgevingvoorstellen. Op grond van artikel 114 van het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie kan de Europese Unie maatregelen vaststellen die de instelling en de werking van de interne markt betreffen. Vanwege het grensoverschrijdende karakter van bepaalde crowdfunding initiatieven, acht Nederland deze bevoegdheidsgrondslag van toepassing.

De Commissie geeft aan in 2015 te rapporteren over de uitkomsten van de verschillende onderzoeken en dan opnieuw te bekijken of zij aanvullende actie op Europees niveau noodzakelijk acht. Indien er voorstellen voor concrete wet- en regelgeving volgen, worden deze per geval beoordeeld om de bevoegdheid vast te stellen.

Subsidiariteit

Ten aanzien van de subsidiariteit heeft Nederland een positieve grondhouding.

Het kabinet is van mening dat de EU een ondersteunende en stimulerende rol kan spelen bij de ontwikkeling van verantwoorde crowdfunding initiatieven in de EU. De mededeling is bedoeld ter ondersteuning en stimulering van het nationale beleid met betrekking tot crowdfunding en bevat geen voorstellen die de beleidsruimte in de lidstaten onnodig beperken.

De Commissie vermeldt daarnaast terecht dat er mogelijk rechtsonzekerheid en een ongelijk speelveld kan ontstaan wanneer lidstaten verschillende initiatieven ontvouwen om de nationale crowdfunding sector te reguleren. Europese lidstaten worden hier mogelijk toe genoodzaakt door de zich snel ontwikkelende sector. Ook in Nederland speelt de vraag of de bestaande regelgeving en het toezicht op crowdfunding verbeterd kan worden. In die lijn heeft het kabinet onlangs in de beantwoording van de Kamervragen¹ van de leden Lucas en Aukje de Vries aangegeven dat zij voornemens is om het huidige toezichtkader voor crowdfunding opnieuw onder de loep te nemen en te onderzoeken of de huidige regelgeving nog beter op crowdfunding kan worden toegesneden.

¹ Vergaderjaar 2013-2014, aanhangselnummer 1843

Proportionaliteit

Ten aanzien van proportionaliteit heeft Nederland een positieve grondhouding. De door de Commissie voorgestelde vervolgacties staan in goede verhouding tot het doel om verantwoorde crowdfunding in de EU verder te bevorderen. Er wordt geen wet- en regelgeving aangekondigd. In deze fase wil de Commissie met name meer onderzoek verrichten en de situatie in de lidstaten monitoren.

Financiële gevolgen

In de mededeling wordt geen concrete wet- of regelgeving voorgesteld en de mededeling bevat geen financiële paragraaf. De financiële gevolgen van de initiatieven die in de mededeling worden voorgesteld lijken in dit vroege stadium verwaarloosbaar, zowel voor de EU-begroting als nationaal.

Administratieve lasten

Er worden in de mededeling geen maatregelen voorgesteld die gevolgen hebben voor de administratieve lasten voor burgers, professionals of bedrijven.

4. Nederlandse positie over de mededeling

Nederland staat in algemene zin positief tegenover het voornemen van de Commissie om te bekijken op welke manier verantwoorde crowdfunding in de EU verder kan worden gestimuleerd en hoe eventuele belemmeringen kunnen worden weggenomen.

Dit is in lijn met de in het regeerakkoord uitgesproken ambitie van het kabinet dat "*nieuwe alternatieve financieringsvormen zoals kredietunies, crowdfunding en MKB-obligaties zullen worden ondersteund via promotie, het wegnemen van belemmeringen in de regelgeving en door de inzet van kennis en bestaande instrumenten.*" Het kabinet deelt met de Commissie dat deze alternatieve financieringsvormen van groot belang kunnen zijn voor de financiering van het MKB.

Het kabinet merkt daarbij op dat het belangrijk is dat de Commissie zich ook richt op het verduidelijken hoe bestaande EU regelgeving nog beter kan worden toegesneden op crowdfunding. In de praktijk blijkt het niet altijd duidelijk welke Europese wetgeving van toepassing is op de verschillende vormen van crowdfunding. Dit is ook via de kabinetsreactie op de consultatie over crowdfunding ingebracht.²

Het kabinet is met de Commissie van mening dat aanvullende EU wetgeving voor crowdfunding op dit moment niet opportuun is. De AFM, DNB, en de ministeries van Financiën en Economische Zaken gaan onderzoeken of het toezicht op crowdfunding platforms passend is en hoe een verantwoorde groei van de sector ook in de toekomst kan worden geborgd. In dit onderzoek zal ook bekeken worden wat nationaal en wat internationaal moet worden geregeld.

² Kamerstukken II 2013/2014, 22 112 nr. 1797.

Fiche 4: Verordening Persoonlijke Beschermingsmiddelen (PBM)

1. Algemene gegevens

Titel voorstel

Voorstel van het Europees Parlement en de Raad om Richtlijn 89/686/EEG betreffende persoonlijke beschermingsmiddelen te vervangen door een verordening Persoonlijke Beschermingsmiddelen¹.

Datum ontvangst Commissiedocument

27 maart 2014

Nr. Commissiedocument

COM(2014) 186

Prelex

http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=en&DosId=1041846

Nr. Impact Assessment Commissie en Opinie Impact Assessment Board

- Nieuw wetgevingskader (NLF), Begeleidend document bij tien voorstellen om productharmonisatierichtlijnen op één lijn te brengen met Besluit 768/2008/EG (SEC(2011) 1376 definitief).
- Impact assessment
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=SWD:2014:0118:FIN:EN:PDF>
- Voorstel verordening (27.3.2014 COM(2014) 186 final, 2014/0108 (COD)):
- http://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:f02c9ebb-b5b9-11e3-86f9-01aa75ed71a1.0018.01/DOC_1&format=PDF
en de bijlagen (27.3.2014 COM(2014) 186 final, ANNEXES 1 to 11):
- http://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:f02c9ebb-b5b9-11e3-86f9-01aa75ed71a1.0018.01/DOC_2&format=PDF
- Executive summary of impact assessment report (27.3.2014 SWD(2014) 119 final):
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=SWD:2014:0119:FIN:EN:PDF>

¹ Werknemers in risicovolle beroepen kunnen Persoonlijke Beschermingsmiddelen (PBM) gebruiken om letsel en lichamelijke schade te voorkomen. Te denken valt bijvoorbeeld aan veiligheidsbril, veiligheidsschoenen, bouwhelmen en valbeveiliging.

Eerstverantwoordelijk ministerie

Ministerie van Sociale zaken en Werkgelegenheid in samenwerking met het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en het ministerie van Economische Zaken.

Rechtsbasis, besluitvormingsprocedure Raad, rol Europees Parlement, gedelegeerde en/of uitvoeringshandelingen

- a) *Rechtsbasis*: Artikel 114, Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
- b) *Besluitvormingsprocedure Raad en rol Europees Parlement*: Gewone wetgevingsprocedure: gekwalificeerde meerderheid in de Raad en medebeslissingsrecht Europees Parlement.
- c) *Gedelegeerde en/of uitvoeringshandelingen*: De bepalingen in de verordening zijn aangepast aan de nieuwe voorschriften voor gedelegeerde handelingen in artikel 290 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie en aan de nieuwe bepalingen inzake uitvoeringsmaatregelen in Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren.

Delegatie

De Commissie wordt gemachtigd om gedelegeerde handelingen vast te stellen om bijlage I te wijzigen met betrekking tot de categorie van een specifiek risico, in antwoord op de technische vooruitgang en kennis of nieuwe wetenschappelijke gegevens en door rekening te houden met de overeenstemmingsbeoordelingsprocedure die voor elke categorie moet worden gevolgd.

De delegatie is voor een periode van 5 jaar. Uiterlijk negen maanden voor het einde van de termijn van vijf jaar dient de Commissie verslag te doen over de bevoegdheidsdelegatie. De bevoegdheidsdelegatie wordt stilzwijgend verlengd met termijnen van dezelfde duur, tenzij het Europees Parlement of de Raad zich uiterlijk drie maanden voor het einde van elke termijn tegen deze verlenging verzet.

Uitvoering (comitologie) Onder het voorstel wordt de Commissie gemachtigd om uitvoeringshandelingen vast te stellen om zo te komen tot een uniforme toepassing van de verordening ten aanzien van aangemelde instanties die niet of niet meer aan de vereisten voor hun aanmelding voldoen. De Commissie wordt bijgestaan door een comité. Dat comité is een comité in de zin van Verordening (EU) nr. 182/2011. De raadplegingsprocedure is hierbij van

toepassing. Taak van het comité is uitspraak te doen indien de vakbekwaamheid van een aangemelde instantie wordt betwist. Het comité wordt ingesteld via uitvoeringshandeling.

2. Samenvatting BNC-fiche

Het voorstel betreft wijziging van de richtlijn 89/686/EEG betreffende persoonlijke beschermingsmiddelen (hierna "PBM-richtlijn") in overeenstemming met de vereenvoudigingsdoelstellingen van de Commissie naar een verordening. Doel van het voorstel is een betere bescherming van de gezondheid en veiligheid van de gebruikers van persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM), het scheppen van gelijke concurrentievoorwaarden op de interne markt voor de marktdeelnemers, en vereenvoudiging van de Europese regelgeving op het gebied van PBM. Werknemers in risicovolle beroepen kunnen PBM gebruiken om letsel en lichamelijke schade te voorkomen. Te denken valt bijvoorbeeld aan veiligheidsbril, veiligheidsschoenen, bouwhelmen en valbeveiliging.

Er zijn verduidelijkingen aangebracht om interpretatieproblemen en verwarring te verkleinen en documentatievereisten zijn gewijzigd om het markttoezicht te versterken. Tevens wordt voorgesteld om de werkingssfeer van de huidige PBM-richtlijn te vergroten door de uitsluitingen van producten voor particulier gebruik ter bescherming tegen hitte, vocht en water te schrappen.

De verordening wordt in overeenstemming gebracht met Besluit nr. 768/2008/EG betreffende een gemeenschappelijk kader voor het verhandelen van producten (NWK-besluit), met de verordening (EG) 1272/2008 en met de nieuwe terminologie van het Verdrag van Lissabon.

Uit het Impact Assessment van de Commissie blijkt dat het bedrijfsleven een vereenvoudigingseffect verwacht door de stroomlijning van de regelgeving. Producenten, importeurs en distributeurs moeten voldoen aan eenduidige eisen en de traceerbaarheid van producten wordt aangescherpt. Hierdoor kan het markttoezicht efficiënter worden uitgevoerd. Er ontstaat een gelijk speelveld in de markt.

Nederland kan zich vinden in het voorstel tot vervanging van de richtlijn door een verordening, in de gekozen rechtsbasis, de gedeelde bevoegdheden en beoordeelt het voorstel als subsidiair en proportioneel.

Het functioneren van de interne markt voor goederen wordt met dit voorstel versterkt, doordat er een gelijk speelveld ontstaat in de markt. Het voorstel zorgt namelijk voor meer gelijkwaardig toezicht op producten en op de keuringsinstanties. Ook zorgt het voor consistentie in de productregelgeving, wat nodig is, omdat vaak verschillende regelgeving op één product van toepassing is.

3. Samenvatting voorstel

Het voorstel betreft vervanging van de richtlijn 89/686/EEG door een verordening conform de vereenvoudigingsdoelstellingen van de Commissie. In de PBM-richtlijn zijn de basiseisen vastgelegd waaraan PBM moeten voldoen om op de EU-markt te mogen worden aangeboden.

De algemene doelstellingen van dit voorstel zijn een betere bescherming van de gezondheid en veiligheid van de gebruikers van PBM, het scheppen van gelijke concurrentievoorwaarden op de interne markt voor de marktdeelnemers, en vereenvoudiging van de Europese regelgeving op het gebied van PBM.

Herziening van bepalingen uit de PBM-richtlijn is nodig om onduidelijkheden en tegenstrijdigheden weg te nemen. Zo worden (1) aanpassingen gepleegd aan de lijst van producten die aan de meest stringente conformiteitsbeoordelingsprocedure zijn onderworpen, (2) worden documentatievereisten aangepast om de werkzaamheden van de markttoezichtautoriteiten te verbeteren en (3) worden essentiële gezondheids- en veiligheidseisen aangevuld. Het voorstel bevat tevens een aanpassing van de werkingssfeer van de huidige PBM-richtlijn door de uitsluitingen van producten voor particulier gebruik ter bescherming tegen hitte, vocht en water te schrappen. Ervaring met de uitvoering en handhaving van de PBM-richtlijn heeft geleerd dat de veiligheid en de gezondheid van de gebruikers verbetert als de voorschriften van de PBM-richtlijn op deze producten van toepassing zijn.

Met deze wijziging is er echter geen sprake van nieuw beleid. Het beleid voor Europese productregelgeving is in 2008 vastgelegd in het Nieuw wetgevingskader (NWK). Dit kader bestond uit ondermeer verordening (EG) nr. 765/2008 met eisen inzake accreditatie en markttoezicht betreffende het verhandelen van producten en uit Besluit nr. 768/2008/EG betreffende een gemeenschappelijk kader voor het verhandelen van producten. De stroomlijning aan het NWK omvat horizontale definities, stelt gelijke verplichtingen aan marktdeelnemers (fabrikanten, gemachtigden, importeurs en distributeurs) en voor traceerbaarheidseisen, harmoniseert conformiteitsbeoordelingsprocedures, scherpt de criteria voor aangemelde instanties aan, geeft eisen voor de aanmeldingsprocedure, stelt eisen aan de aanmeldende autoriteiten en geeft eenduidige regels voor de toepassing van de vrijwaringprocedure. Voorts wordt de verordening in lijn gebracht met de terminologie en bepalingen van het Verdrag van Lissabon. De bestaande comitéprocedures worden aangepast aan de nieuwe comitéprocedures en waar nodig worden gedelegeerde handelingen toegepast.

Het impact assessment gaat in op de verschillende opties die er zijn om drie problemen op te lossen. Het eerste probleem is dat producten soms niet aan de gestelde eisen voldoen en het tweede probleem is de ongelijkwaardigheid in kwaliteit van dienstverlening van aangewezen (keurings)instanties. Deze problemen leiden tot verstoring van concurrentieverhoudingen en mogelijk tot gevaarlijke producten. Om dit tegen te gaan moet het toezicht op de producten en het toezicht op de aangewezen instanties in alle lidstaten gelijkwaardig zijn. Het derde probleem wordt veroorzaakt door de inconsistentie in de productrichtlijnen, terwijl vaak meerdere richtlijnen op één product van

toepassing zijn. De Commissie kiest om via wetgeving de verordening op één lijn te brengen met het NWK vanwege de doeltreffendheid, doelmatigheid en samenhang die dat met zich brengt.

Een verordening heeft een directe werking in nationale wetgeving. Lidstaten hoeven niet meer te implementeren, zodat er geen (nationale) interpretaties kunnen worden geïntroduceerd bij de implementatie. Dit leidt tot een meer gelijk speelveld in Europa en geeft daarbij meer duidelijkheid aan marktdeelnemers. Regelgeving vereenvoudigt in die zin, omdat alleen de strafbaarstelling nog in nationale regels moet worden geregeld.

4. Bevoegdheidsvaststelling en subsidiariteits- en proportionaliteitsoordeel

a) *Bevoegdheid*: De Commissie baseert haar voorstel op artikel 114 VWEU. Er is sprake van een gedeelde bevoegdheid. Nederland kan zich hierin vinden.

b) *Subsidiariteits- en proportionaliteitsoordeel*:

Subsidiariteit: Het Nederlandse oordeel ten aanzien van subsidiariteit is positief. Het probleem van inconsistenties tussen de richtlijnen kan alleen door de EU-wetgever worden opgelost. Ook de problemen die worden veroorzaakt door ongelijke uitvoering van de richtlijnen en het bijbehorende toezicht door de lidstaten kunnen alleen met een gecoördineerd optreden op EU-niveau worden aangepakt zoals vastgelegd in besluit 768/2008/EG. Het voorstel is in lijn met wat in 2008 aan noodzakelijke maatregelen is overeengekomen tussen de Raad en het Europees Parlement over het Nieuw Wetgevingskader.

Proportionaliteit: Het proportionaliteitsoordeel is ook positief. De voorgestelde aanpak (gelijktrekken definities en wijze van toezicht op producten en keuringsinstanties) gaat niet verder dan nodig is om het doel (harmonisatie van het op de markt aanbieden van PBM's) te bereiken. Uitbreiding van de reikwijdte van de verordening is proportioneel, omdat producten bestemd voor consumenten ook toepassing vinden door professionele gebruikers en vice versa.

c) *Nederlands oordeel over de voorstellen op het gebied van gedelegeerde en/of*

uitvoeringshandelingen: Nederland kan instemmen met het voorstel op het gebied van gedelegeerde handelingen. Nederland kan ook instemmen met de uitvoeringshandelingen mits de inzet van de uitvoeringshandelingen verder wordt uitgewerkt conform de invulling in de richtlijn drukapparatuur (Kamerstuk 2012–2013, 22 112, nr. 1684). Onder het voorstel wordt de Commissie gemachtigd om uitvoeringshandelingen vast te stellen om zo te komen tot een uniforme toepassing van de verordening ten aanzien van aangemelde instanties die niet of niet meer aan de vereisten voor hun aanmelding voldoen. Nederland wil graag via een uitvoeringshandeling regelen dat niet alleen de aangemelde instanties maar ook de producten die niet meer voldoen, van de markt kunnen worden gehaald door de Commissie in samenspraak met de lidstaten.

5. Financiële implicaties, gevolgen voor regeldruk en administratieve lasten

a) Consequenties EU-begroting:

Geen

b) Financiële consequenties (incl. personele) voor rijksoverheid en / of decentrale overheden:

Geen. Er is geen sprake van nieuw beleid. De aanmeldende autoriteiten voldoen reeds aan de voorgestelde eisen. De uitbreiding van de scope vereenvoudigt het markttoezicht en de inspectie bij de werkgever, omdat het onderscheid tussen gebruik door consumenten en professioneel gebruik verdwijnt. Eventuele budgettaire gevolgen voor de rijksbegroting worden ingepast op de begroting van het beleidsverantwoordelijke departement, conform de regels van de budgetdiscipline.

c) Financiële consequenties (incl. personele) voor bedrijfsleven en burger:

Voor de burger is geen sprake van financiële gevolgen. Voor het bedrijfsleven zijn positieve financiële consequenties te verwachten als gevolg van een gelijk speelveld en een vereenvoudigingseffect door de stroomlijning van de wetgeving. Mogelijk zijn ook minimale kosten voor het bedrijfsleven te verwachten, aangezien de richtlijn de verplichtingen van de fabrikanten, importeur en distributeur meer expliciteert. Het betreft geen significante kosten voor marktdeelnemers en aangemelde instanties. Voor fabrikanten van producten die nog niet onder de PBM-richtlijn vallen, zullen de kosten hoger zijn, maar dit geldt alleen voor de fabrikanten die op het ogenblik niet aan de basisvoorwaarden voldoen. Die producten worden echter in massaproductie vervaardigd, zodat de kosten per eenheid laag zijn.

d) Gevolgen voor regeldruk/administratieve lasten voor rijksoverheid, decentrale overheden, bedrijfsleven en burger

De gevolgen voor administratieve lasten voor de rijksoverheid en decentrale overheden zullen naar verwachting nihil zijn. Er geldt een informatieverplichting voor aangemelde instanties die hebben gevraagd om een wettelijke taak. Het gaat om het geven van informatie over de uitgifte en intrekking van certificaten en om verzoeken van toezichthouders. Voor de burger is geen sprake van administratieve lasten. Zowel de fabrikant, importeur als distributeur moet informatie leveren als een toezichthouder daarom vraagt. Deze lasten zijn niet gekwantificeerd omdat zij al gelden.

6. Implicaties juridisch

a) Consequenties voor nationale en decentrale regelgeving en/of sanctionering beleid (inclusief toepassing van de lex silencio positivo)

Het Warenwetbesluit persoonlijke beschermingsmiddelen moet als gevolg van het voorstel worden aangepast, de Warenwet en de Warenwetregeling persoonlijke beschermingsmiddelen kunnen

mogelijk aanpassing behoeven. Dit leidt niet tot wijziging van bevoegdheden, verantwoordelijkheden en taken voor de rijksoverheid en decentrale overheden. Lex silencio positivo is niet van toepassing: Het uitblijven van een reactie van de bevoegde instantie binnen een daarvoor gestelde termijn leidt er niet toe dat een vergunning of certificaat wordt geacht te zijn verleend. De strafbaarstelling moet nog apart worden geregeld.

b) Voorgestelde datum inwerkingtreding (bij verordeningen en beschikkingen) met commentaar t.a.v. haalbaarheid

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het Publicatieblad van de Europese Unie. Zij is van toepassing met ingang van twee jaar na de inwerkingtreding. Het voorstel gaat er vanuit dat de artikelen 19 tot en met 35 van toepassing zijn zes maanden na de inwerkingtreding van de verordening. Deze termijn voor het accrediteren en aanmelden van een conformiteitsbeoordelingsinstantie wordt als onhaalbaar ervaren. Nederland zal voorstellen om de termijn te verlengen tot 1 jaar en daarmee de inwerkingtreding gelijk te trekken aan de overgangsbepalingen voor producten die al op de markt zijn aangeboden. Voor PBM's die al op de markt zijn aangeboden en die aan de huidige Richtlijn voldoen, geldt een overgangperiode van 1 jaar, voordat de markttoezichthouder mag optreden. Verklaringen van EG-type onderzoek blijven tot 6 jaar na inwerkingtreding geldig, tenzij ze voor die datum vervallen.

c) Wenselijkheid evaluatie-/horizonbepaling

Het voorstel bevat geen evaluatie- of horizonbepaling. De huidige richtlijn bevat dat ook niet. Nederland kan zich hierin vinden.

7. Implicaties voor uitvoering en handhaving

a) Uitvoerbaarheid

Er ontstaan geen wijzigingen in de taakuitvoering van de inspectiediensten. De volgende diensten houden het toezicht op het voldoen van producten aan de eisen in de richtlijn: De Inspectie SZW is toezichthouder op productwetgeving waar het gaat om producten waaronder persoonlijke beschermingsmiddelen die gebruikt worden in de professionele sfeer. De Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit voert inspecties uit bij producenten en handelaren van persoonlijke beschermingsmiddelen die bestemd zijn voor consumenten.

b) Handhaafbaarheid

De handhaafbaarheid verbetert doordat de verplichtingen aan marktdeelnemers en de traceerbaarheidseisen van producten eenduidig worden. De Commissie heeft het voorstel gedaan in de veronderstelling dat de nieuwe horizontale Verordening Markttoezicht (BNC fiche, Kamerstuk 2012-2013, 22 112, nr. 1590) in werking is getreden als de verordening voor persoonlijke beschermingsmiddelen in werking treedt. De onderhandeling over deze verordening is echter nog

niet afgerond en het is niet met zekerheid te zeggen of de horizontale verordening voor het markttoezicht op producten in werking kan gaan treden voordat het voorstel voor een verordening voor persoonlijke beschermingsmiddelen in werking zal treden. In dat geval zullen de referentie artikelen over markttoezicht uit besluit 768/2008 alsnog in de verordening voor persoonlijke beschermingsmiddelen moeten worden toegevoegd.

8. Implicaties voor ontwikkelingslanden

Doordat producenten in derde landen voortaan, vanwege de verordening, aan Unie-brede eenduidige procedures en administratieve vereisten moeten voldoen, kan het voorstel door deze stroomlijning bijdragen aan een betere markttoegang voor ontwikkelingslanden.

9. Nederlandse positie

Nederland is voorstander van vervanging van de huidige richtlijn naar een verordening en van de stroomlijningsactie aan de hand van het nieuw wetgevingskader. Nederland beoordeelt de voorstellen als subsidiair en proportioneel.

Nederland benadrukt dat het functioneren van de interne markt voor persoonlijke beschermingsmiddelen met de stroomlijning wordt versterkt. Uit het Impact Assessment van de Commissie blijkt dat het bedrijfsleven een vereenvoudigingseffect verwacht door de stroomlijning van de regelgeving. Producenten, importeurs en distributeurs moeten voldoen aan eenduidige eisen en de traceerbaarheid van producten wordt aangescherpt. Hierdoor kan het markttoezicht efficiënter worden uitgevoerd. Er ontstaat een gelijk speelveld in de markt. Nederland zet zich er voor in dat voor de terminologie, de vertaling naar het Nederlands en de toepassing van de comitéprocedure en gedelegeerde handelingen in dit voorstel zoveel mogelijk aansluiting wordt gezocht bij de 9 Europese richtlijnen voor producten (Kamerstuk 2011–2012, 22 112, nr. 1304) en die van stroomlijning richtlijn drukapparatuur (Kamerstuk 2012–2013, 22 112, nr. 1684) met besluit 768/2008/EG en het Verdrag van Lissabon. Nederland stemt in met de inhoudelijke aanpassing van de reikwijdte en de essentiële veiligheidseisen.

Nederland kan zich vinden in de voorgestelde toepassing van delegatie en uitvoering in deze voorstellen, mits de inzet van de uitvoeringshandelingen wordt geconcretiseerd. Onder het voorstel wordt de Commissie gemachtigd om uitvoeringshandelingen vast te stellen om zo te komen tot een uniforme toepassing van de verordening ten aanzien van aangemelde instanties die niet of niet meer aan de vereisten voor hun aanmelding voldoen. Nederland wil graag via een uitvoeringshandeling regelen dat niet alleen de aangemelde instanties maar ook de producten die niet meer voldoen, van de markt kunnen worden gehaald door de Commissie in samenspraak met de lidstaten

Het voorstel gaat er vanuit dat de artikelen 19 tot en met 35 van toepassing zijn zes maanden na de inwerkingtreding van de verordening. Deze termijn voor het accrediteren en aanmelden van een conformiteitbeoordelingsinstantie wordt als onhaalbaar ervaren. Nederland zal voorstellen om de termijn te verlengen tot 1 jaar en daarmee de inwerkingtreding gelijk te trekken aan de overgangsbepalingen voor producten die al op de markt zijn aangeboden.

De artikelen over markttoezicht op producten uit besluit 768/2008 zijn door de Commissie niet opgenomen in het voorstel. De reden is dat er tevens een horizontale verordening voor het markttoezicht op producten in onderhandeling is (zie BNC fiche, Kamerstuk 2012-2013, 22 112 nr. 1590). De onderhandeling over deze verordening is echter nog niet afgerond en het is niet met zekerheid te zeggen of het mogelijk is dat de horizontale verordening voor het markttoezicht op producten in werking kan gaan treden voordat het voorstel voor een verordening voor persoonlijke beschermingsmiddelen in werking zal treden. Om die reden is het kabinet van mening dat indien nodig de artikelen over markttoezicht uit besluit 768/2008 alsnog moeten worden ingevoegd als blijkt dat het voorstel voor een verordening persoonlijke beschermingsmiddelen eerder vastgesteld kan gaan worden dan de verordening markttoezicht op producten.

Fiche 5: Kabelbaan verordening

1. Algemene gegevens

Titel voorstel

Verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende kabelbaaninstallaties

Datum ontvangst Commissiedocument

27 maart 2014

Nr. Commissiedocument

COM(2014)187

Prelex

http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=nl&DosId=1041847

Nr. Impact Assessment Commissie en Opinie Impact Assessment Board:

SWD(2014)116

Behandelingstraject Raad

Raad voor concurrentievermogen

Eerstverantwoordelijk ministerie

Infrastructuur en Milieu

Rechtsbasis, besluitvormingsprocedure Raad, rol Europees Parlement, gedelegeerde en/of uitvoeringshandelingen

a) Rechtsbasis

Art 114 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

b) Besluitvormingsprocedure Raad en rol Europees Parlement

Gewone wetgevingsprocedure; gekwalificeerde meerderheid in de Raad en medebeslissing Europees Parlement.

c) Gedelegeerde en/of uitvoeringshandelingen

In art 33 is één uitvoeringshandeling opgenomen, die gaat over de betwisting van de bekwaamheid van aangemelde instanties.

2. Samenvatting BNC-fiche

- *Korte inhoud voorstel*

Het verbeteren van de harmonisatie in Europa betreffende kabelbaaninstallaties en gelijke procedures voor certificering in diverse landen.

- *Bevoegdheidsvaststelling en subsidiariteits- en proportionaliteitsoordeel*

De Commissie is bevoegd het voorstel te doen op basis van de genoemde rechtsgrondslag. Nederland beoordeelt de subsidiariteit positief. De procedures worden nu op Europese schaal geharmoniseerd ten opzichte van de huidige situatie met een richtlijn die in nationale wetgeving is omgezet. Alleen op Europees niveau kan het probleem van marktverstoringen door ongelijke behandeling van marktdeelnemers opgelost worden. Bovendien wordt hierdoor een veilige Europese markt gewaarborgd.

Nederland beoordeelt de proportionaliteit positief, omdat de voorgestelde maatregelen in de juiste verhouding staan tot de doelstelling om het goed functioneren van de interne markt en de veiligheid van nieuwe onderdelen en installaties te bevorderen.

- *Implicaties/risico's/kansen*

De belangrijkste wijziging is het vervangen van een richtlijn door een verordening. Voor de sector betekent dit dat de vereisten niet meer uitsluitend op grond van een nationale wet bestaan waarin de richtlijn is omgezet, maar deels op basis van een verordening. Voor de overheden wijzigt er niet zoveel: er blijft een vergunningstelsel, strafbaarstelling, aanwijzende toezichthouder en een stelsel van aanwijzing keuringsinstanties bestaan.

Als gevolg hiervan zijn de implicaties van de verordening niet groot en de risico's gering.

Voor de industrie ontstaan kansen vanwege een Europese markt met één set vereisten en procedures ten opzichte van de huidige nationale procedures in de lidstaten.

- *Nederlandse positie*

Nederland staat positief ten opzichte van de nieuwe verordening, maar wenst voordat kan worden ingestemd verduidelijking op een aantal terreinen, zoals het toepassingsbereik, het vergunningstelsel en het toezicht op producten.

3. Samenvatting voorstel

Het voorstel beoogt de vervanging van Richtlijn 2000/9/EG door een verordening, in overeenstemming met de vereenvoudigingsdoelstellingen van de Commissie.

Het voorstel heeft tot doel richtlijn 2000/9/EG op één lijn te brengen met het

"goederenpakket" dat in 2008 is goedgekeurd, en met name met het NWK (Nieuw Wetgevings Kader)-besluit (EG) nr.768/2008. Het NWK-besluit omvat een gemeenschappelijk kader voor de productharmonisatiewetgeving van de EU.

Het voorstel is daarnaast gericht op het oplossen van enkele problemen die zich hebben voorgedaan bij de implementatie van richtlijn 2000/9/EG. Meer in het bijzonder hebben autoriteiten, aangemelde instanties en fabrikanten uiteenlopende standpunten geuit over de vraag of bepaalde soorten installaties binnen de werkingssfeer van Richtlijn 2000/9/EG vallen en dus moeten worden vervaardigd en gecertificeerd in overeenstemming met de voorschriften en procedures van de richtlijn. Er zijn ook uiteenlopende standpunten over de vraag of bepaalde apparatuur als subsysteem, infrastructuur of veiligheidscomponent moet worden beschouwd. Verder geeft de richtlijn niet aan welk type conformiteitsbeoordelingsprocedure¹ dient te worden toegepast op subsystemen.

Deze uiteenlopende benaderingen hebben tot marktverstoringen en ongelijke behandeling van marktdeelnemers geleid. Fabrikanten en exploitanten van de betrokken installaties moesten de apparatuur aanpassen of aanvullende certificering ondergaan, hetgeen extra kosten en vertraging bij de toelating en exploitatie van de installaties veroorzaakte.

De voorgestelde verordening is dan ook bedoeld om meer juridische duidelijkheid over de werkingssfeer van richtlijn 2000/9/EG te verschaffen, en daarmee betere tenuitvoerlegging van de betreffende wettelijke bepalingen.

Bovendien bevat richtlijn 2000/9/EG bepalingen inzake de conformiteitsbeoordeling van subsystemen. Dit zijn alle essentiële onderdelen van een kabelbaaninrichting. Er wordt echter niet bepaald welke concrete procedure moet worden gevolgd door de fabrikant en de aangemelde instantie. De voorgestelde verordening brengt de beschikbare conformiteitsbeoordelingsprocedures voor subsystemen op één lijn met die al voor veiligheidscomponenten worden gebruikt.

Impact assessment Commissie

Op basis van de impact studie is gekozen voor een combinatie van wetgevende maatregelen en het opstellen van richtsnoeren. Daarmee zijn de kosten voor de sector beperkt, de marktwerking wordt verbeterd voor subsystemen en veiligheidscomponenten en de verordening biedt rechtszekerheid ten opzichte van de huidige richtlijn.

4. Bevoegdheidsvaststelling en subsidiariteits- en proportionaliteitsoordeel

a) Bevoegdheid

Artikel 114 van het EU-Werkingsverdrag geeft de EU bevoegdheid om het voorgestelde instrument vast te stellen. Nederland kan zich vinden in deze rechtsgrondslag.

b) Subsidiariteits- en proportionaliteitsoordeel

Nederland beoordeelt de subsidiariteit als positief, omdat individueel optreden door de lidstaten kan leiden tot uiteenlopende technische kwaliteit. De verordening lost het probleem van

¹ conformiteitsbeoordeling: het proces waarbij wordt aangetoond of m.b.t. een subsysteem of veiligheidscomponent aan de essentiële eisen van deze verordening voldaan is.

marktverstoringen en ongelijke behandeling van marktdeelnemers op en de toelatingsprocedures door middel van certificering zorgen voor een goed functioneren van de interne markt. Door harmonisatie wordt een gelijk niveau voor de veiligheid gewaarborgd. Dit kan alleen op EU niveau geregeld worden.

Proportionaliteit: positief. De voorgestelde maatregelen staan in de juiste verhouding tot de doelstelling om veiligheid en het goed functioneren van de interne markt van nieuwe onderdelen en installaties te bevorderen. Met deze verordening wordt aangesloten bij de Europese regelgeving die van toepassing is op product certificering.

c) *Nederlands oordeel over de voorstellen op het gebied van gedelegeerde en/of uitvoeringshandelingen*

Het voorstel bevat geen gedelegeerde bevoegdheden van de Europese Commissie.

De verordening kent wel één uitvoeringshandeling (art 33 lid 4) voor de uniforme toepassing van de regels voor keuringsinstanties die niet of niet meer voldoen aan de vereisten van hun notificatie. Voor Nederland is dit (nog) niet direct van belang, omdat er geen door Nederland aangewezen keuringsinstanties bestaan.

5. Financiële implicaties, gevolgen voor regeldruk en administratieve lasten

a) *Consequenties EU-begroting*

Geen

b) *Financiële consequenties (incl. personele) voor rijksoverheid en/ of decentrale overheden*

Er is weinig verschil ten opzichte van de huidige situatie. Er ligt één extra taak bij de overheid, te weten het inrichten van een procedure voor het mogelijk aanwijzen van conformiteit beoordelende instanties. De daaraan verbonden financiële consequenties zijn gering. Eventuele budgettaire gevolgen zullen worden ingepast op de begroting van het/de beleidsverantwoordelijk(e) departement(en), conform de regels van de budgetdiscipline.

c) *Financiële consequenties (incl. personele) voor bedrijfsleven en burger*

De verplichtingen uit de nieuwe verordening gelden grotendeels al. De voorstellen zullen daarom geen significante extra kosten voor het bedrijfsleven met zich brengen. Het bedrijfsleven verwacht bovendien een gelijk speelveld en een vereenvoudigingseffect door de stroomlijning van de wetgeving.

d) *Gevolgen voor regeldruk/administratieve lasten voor rijksoverheid, decentrale overheden, bedrijfsleven en burger*

De nationale overheidsregelgeving wordt deels omgezet in Europese regelgeving (van richtlijn naar verordening), waardoor de regeldruk/administratieve lasten niet zullen wijzigen.

6. Implicaties juridisch

a) *Consequenties voor nationale en decentrale regelgeving en/of sanctionering beleid (inclusief toepassing van de lex silencio positivo)*

De Nederlandse wet (Wet Kabelbaaninstallaties², waarin de huidige richtlijn kabelbaaninstallaties is geïmplementeerd) zal moeten worden aangepast omdat deze deels vervangen wordt door de verordening. Anders dan bij richtlijnen het geval is, wordt een verordening niet omgezet in nationale wetgeving. Dat betekent dat een groot deel van de Wet kabelbaaninstallaties ingetrokken moet worden. De wet kan echter niet geheel worden ingetrokken omdat de taken van de lidstaat op het gebied van vergunningen, strafbaarstelling, aanwijzing toezichthouder en aanwijzing keuringsinstanties wel nadere uitwerking in nationale regelgeving vergen.

De verordening moet de werkingssfeer verduidelijken en actualiseren wat betreft kabelbaaninstallaties voor vrijetijdsdoeleinden en verplicht de lidstaten om procedures op te stellen voor de vergunningverlening. Er is echter geen maximum looptijd voor de vergunning opgenomen. Nederland zal er voor pleiten dat dit alsnog gebeurt. Wel is de mogelijkheid opgenomen voor een lidstaat om de exploitatie op te schorten of te verbieden, zonder dat er duidelijkheid bestaat of daarmee een vergunning wordt opgeschort of ingetrokken. Nederland wil dat bij disfunctioneren of bij veiligheidstekorten de vergunning kan worden ingetrokken.

De verordening verplicht tot het aanwijzen van een autoriteit die de aanwijzing van een conformiteit beoordelende instantie verzorgt. Tot op heden kent Nederland een dergelijke instantie niet, wel de ILT als aanwijzende autoriteit. De lidstaat moet zorgen voor de opstelling van een procedure die gevolgd moet worden tot aanwijzen van een conformiteit beoordelende instantie. In Nederland zijn tot op heden geen conformiteit beoordelende instanties aangewezen omdat daar vanuit de markt geen belangstelling voor bestond. Deze verordening verplicht tot het creëren van voorzieningen hiervoor. De verwachting is dat van deze verplicht op te stellen procedures, in Nederland geen gebruik zal worden gemaakt.

b) *Voorgestelde implementatietermijn (bij richtlijnen), dan wel voorgestelde datum inwerkingtreding*

De verordening treedt 20 dagen na publicatie in het Publicatieblad in werking en is van toepassing met ingang van twee jaar na de inwerkingtreding. Een andere termijn is van toepassing voor het deel van de verordening dat ziet op de aanwijzing van de conformiteit beoordelende instanties (art 22-38), waarbij geldt dat die artikelen al van toepassing zijn met ingang van zes maanden na inwerkingtreding. Er is een overgangstermijn voorzien voor reeds gecertificeerde onderdelen en subsystemen. Conformiteit beoordelende instanties moeten voldoen aan de nieuwe eisen en zullen dus opnieuw aangemeld moeten worden onder de verordening (NB: op dit moment zijn er geen door Nederland aangemelde conformiteit beoordelende instanties).

² Wet van 5 februari 2004, houdende regels met betrekking tot de productie, de keuring en de exploitatie van kabelbaaninstallaties voor personenvervoer (Wet kabelbaaninstallaties)

Nederland kan zich vinden in de genoemde termijnen.

- c) *Wenselijkheid evaluatie-/horizonbepaling*
geen

7. Implicaties voor uitvoering en handhaving

Uitvoerbaarheid

Nederland streeft er naar dat de uitkomst van de discussie over het toepassingsbereik ertoe zal leiden dat alle in Nederland bestaande kabelbaaninstallaties voor personenvervoer (totaal 24) onder de verordening blijven vallen. In dat geval treedt er ten aanzien van vergunningverlening geen wijziging op ten opzichte van de huidige situatie.

Er wordt in de nieuwe verordening geen termijn van vergunning genoemd. Nederland zal er voor pleiten dat dit wordt opgenomen, waarbij een verband met de exploitatie wordt gelegd.

De artikelen over markttoezicht op producten uit besluit 768/2008 zijn door de Commissie niet opgenomen in het voorstel. De reden is dat er tevens een horizontale verordening voor het markttoezicht op producten in onderhandeling is (zie BNC fiche, kamerstuk 22112 nr. 1590). De onderhandeling over deze verordening is echter nog niet afgerond en het is niet zeker of de horizontale verordening voor het markttoezicht op producten in werking kan treden voordat de verordening voor kabelbanen in werking zal treden. Om die reden is het kabinet van mening dat indien nodig de artikelen over markttoezicht uit besluit 768/2008 alsnog ingevoegd moeten worden in de kabelbaan verordening, als blijkt dat deze eerder vastgesteld wordt dan de verordening markttoezicht op producten.

Handhaafbaarheid

In de verordening is aangegeven dat de lidstaat er voor moet zorgen dat een installatie alleen in bedrijf gehouden kan worden als wordt voldaan aan de in het veiligheidsrapport aangegeven voorwaarden. Wordt de installatie niet gebruikt conform de bestemming of als er gevaar optreedt voor de veiligheid en gezondheid van personen of eigendommen, dan moet de lidstaat passende maatregelen nemen.

Daarmee zijn instrumenten voor handhaving gecreëerd.

8. Implicaties voor ontwikkelingslanden

geen

9. Nederlandse positie

Nederland staat positief ten aanzien van de nieuwe verordening, omdat deze zorgt voor een harmonisatie van regelgeving op het terrein van kabelbanen, onder meer door het toepassen van gelijke procedures voor certificering.

Nederland wil wel dat er verduidelijking komt ten aanzien van het toepassingsbereik (verschil tussen vervoer van personen en vrije tijdactiviteiten). Nederland wil dat de huidige situatie voor de bestaande 24 kabelbaan installaties waarop Nederland toezicht houdt (waaronder *indoor* skihallen) wordt gehandhaafd.

Ook wil Nederland graag verduidelijking over de termijnen voor de geldigheid van de vergunning. Nederland zou graag een verband zien tussen de vergunningverlening en de instandhouding van een installatie, gelet op het veilig vervoeren van personen en goederen. Daarom zal Nederland tijdens de onderhandelingen pleiten voor een beperkte duur van de vergunning van een installatie tot maximaal 5 jaar.